

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βαλτετσίου 42, Τ.Κ.: 106 81 Αθήνα FAX : 210 / 33.01.408 e-mail: chafartg@otenet.gr

Πληρ.: Έφη Μελέτη

Αθήνα, 13.07.2017

Τηλ. 210. 3300 016 εσωτερικό 103

Αριθμ. Πρωτ. 995

**Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
& Κοινωνικής Αλληλεγγύης
κ. Έφη Αχτσιόγλου**

Κοινοποίηση:

Υπουργό Πολιτισμού κ. Λυδία Κονιόρδου

Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού
Προϊστάμενο, κ. Μάριο Κωστάκη

Διεύθυνση Εφαρμοσμένης Πολιτιστικής Πολιτικής
Διευθύντρια, κ. Κωνσταντίνα Πισχιτζή

Τμήμα Εικαστικών Τεχνών, Αρχιτεκτονικής, Φωτογραφίας και Σχεδίου
Προϊσταμένη, κ. Παρασκευή Βασιλάκη

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ-ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ
ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ**

**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ**

Τοποθετώντας για μια ακόμα φορά το χρόνιο πρόβλημα της συνταξιοδότησης των εικαστικών καλλιτεχνών, ισχυριζόμαστε ότι διεκδικούμε αυτό το δικαίωμα έχοντας κατά νουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ουσιαστικότερη προσφορά των εικαστικών στην κοινωνία.

Σπεύδουμε να διευκρινίσουμε ότι συμμεριζόμαστε απόλυτα την αρχή της ανταποδοτικότητας που με ιδιαίτερη έμφαση προβάλλεται τον τελευταίο καιρό στο θέμα της κοινωνικής πρόνοιας. Οι επιφυλάξεις μας αναφέρονται σ'εκείνη την αντίληψη που προσδίδει στην ανταποδοτικότητα αυστηρά ταμειακό χαρακτήρα και γιατί έτσι γίνεται αναποτελεσματική, άδικη και τελικά αυτοαναιρείται.

Στις συνθήκες παραγωγής-διακίνησης του εικαστικού έργου τέχνης ο επισφαλής χαρακτήρας της ταμειακής ανταποδοτικότητας εμφανίζεται με απόλυτη καθαρότητα. Γνωρίζετε ασφαλώς ότι στο εθνικό εισόδημα υπολογίζεται και η αξία των έργων τέχνης, αλλά, εφόσον αυτή έχει πληρωθεί. Και είναι λογικό η οποιαδήποτε πρόνοια για τους δημιουργούς να εμπεριέχεται στο ρευστοποιημένο προϊόν τους, να προέρχεται από αυτό.

Ωστόσο υπάρχει και η άλλη πλευρά του ζητήματος : γνωρίζετε, ίσως, ότι ο μεγαλύτερος όγκος της καλλιτεχνικής παραγωγής παραμένει στο περιθώριο των οικονομικών ανταλλαγών αλλά όχι με την μορφή της «ζημίας» ή του αδιάθετου προϊόντος λόγω δυσμενών συνθηκών.

Παραμένει εκτός συναλλαγών είτε σαν πρώτη ύλη, είτε σαν σώμα της εν δυνάμει νέας εικαστικής πραγματικότητας - και όχι μόνο.

Επιτρέψτε μας να υπογραμμίσουμε ότι αυτό το μη ρευστοποιημένο προϊόν υπήρχε σ'όλες τις εποχές και σ'όλες τις κοινωνίες γιατί δεν οφείλεται στη σχέση ζήτησης-προσφοράς, αλλά στην ίδια την φύση της λειτουργίας του εικαστικού έργου.

Συνεπώς η λύση που θα έδραζε αποκλειστικά στο εισόδημα των χρόνων της δουλειάς, θα ήταν ίσως λογιστικά δόκιμη, ξένη όμως προς κάθε παραγωγικό συλλογισμό και ασφαλώς πρακτικά αδύνατη.

Αποκλείοντας κάθε σκέψη χαριστικών ρυθμίσεων, νομίζουμε ότι το θέμα εισάγεται με το ερώτημα αν η συνταξιοδότηση των εικαστικών καλλιτεχνών που ασφαλώς θα σήμαινε αποδέσμευση δημιουργικών δυνάμεων, θα μπορούσε να θεωρηθεί γενικότερης σημασίας αναπτυξιακή επιλογή.

Ελπίζοντας στην κατ'αρχήν θετική στάση σας υποβάλλουμε τη βασική μας πρόταση πάνω στο θέμα : **Όσοι Εικαστικοί Καλλιτέχνες δεν συνταξιοδοτούνται απ'αλλού να λαμβάνουν μια βασική σύνταξη (η οποία να επιτρέπει ένα στοιχειώδες επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης) και από εκεί και πέρα αυτή η ενιαία βασική σύνταξη να προσαυξάνεται, ανάλογα με τις εισφορές που έχει καταβάλει ο κάθε εικαστικός)**

Αναλυτικότερα προτείνουμε :

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ & ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

A. Θα πρέπει να διερευνηθούν κατ'αρχήν :

1. Ποιός θα είναι ο φορέας της ασφάλισης
2. Υποκείμενα της ασφάλισης πρόσωπα
3. «Σύστημα» ασφάλισης (τρόπος εισπράξεων ή αποδόσεων)
4. Πόροι του ασφαλιστικού ταμείου
5. Παροχές

Βασική φιλοσοφία της πρότασης είναι ότι θεσπίζεται ενιαίο σύστημα ασφάλισης και συνταξιοδότησης για όλους τους εικαστικούς καλλιτέχνες. Είτε είναι μισθωτοί είτε είναι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Αυτοί που είναι ήδη ασφαλισμένοι αλλού, μεταφέρουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους όπως θα προβλεφθεί από τις μεταβατικές διατάξεις (δηλαδή τις μέχρι τώρα κρατήσεις που τους έχουν γίνει και τις μέχρι τώρα εισφορές των εργοδοτών τους) στον ασφαλιστικό φορέα του Ε.Ε.Τ.Ε.

B. Ασφαλιστικός Φορέας

1. ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ Ασφάλιση στο Δημόσιο. Ήδη τα περισσότερα μέλη του ΕΕΤΕ σαν καλλιτέχνες απασχολούμενοι στην δημόσια εκπαίδευση, είναι ασφαλισμένοι στο Δημόσιο.

2. ΙΚΑ μέσω ασφαλιστικού οργανισμού

Ειδικός ασφαλιστικός συνεταιρισμός που θα προβλεφθεί με νόμο νέο η τροποποίηση του 1086/71, όπου όμως δεν θα καταβάλλεται το σύνολο των εισφορών από τους εργαζομένους (βλ. περίπτωση λαχειοπωλών).

Κανονισμός Ασφάλισης στο ΙΚΑ ΙΓ άρθρο 90 και 93 «εκ του προϊόντος του υπό της Α 9070/6-7-46 Απόφαση Υπουργείου Οικονομικών προβλεπομένου ποσοστού 1% εκ της προμηθείας πώλησεως Λαϊκού Λαχείου»

Λ 9079/6-7-46 Απόφαση Υπουργείου Οικονομικών. Ποσοστό 1% η εργοδοτική εισφορά για ασφάλιση στο ΙΚΑ Πωλητών Λαϊκού Λαχείου, που υπολογίζεται στην ονομαστική αξία των πωλουμένων λαχείων από τα πρόσωπα αυτά (12% προμήθεια, 2% εισφορά) η οποία παρακρατείται και αποδίδεται στο ΙΚΑ από Δ/ση Κρατικών Λαχείων.

ή 3) ΙΚΑ, με λειτουργία ειδικής υπηρεσίας απασχολούμενης με τους εικαστικούς.

Γ. Σύστημα ασφάλισης

1. Για όλα τα μέλη του Επιμελητηρίου προβλέπεται μια βασική σύνταξη, η οποία καθορίζεται από :

α. την προβλεπόμενη από το νέο Ασφαλιστικό Νόμο 2084/92 συμμετοχή του Κράτους στην κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων.

Επειδή στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει μισθός επί του οποίου θα καθορίζεται το ποσοστό της συμμετοχής του Κράτους, θα μπορούσε να προβλεφθεί ένα συγκεκριμένο μηνιαίο ποσό για κάθε καλλιτέχνη ή ένα ποσοστό επί ενός καθορισμένου τεκμαρτού μισθού, το οποίο ποσό θα πρέπει να είναι μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο για τους μισθωτούς 10% επί του μισθού.

Έχει σημασία να καθοριστεί το ποσό της βασικής σύνταξης, ώστε να διεκδικηθεί ανάλογο ποσό από το Κράτος για να στηριχτεί η βασική σύνταξη. λ.χ. το 1/3 της βασικής σύνταξης.

β. Επιχορήγηση από το ΥΠΠΟ (εφόσον αναγνωρίζει η Πολιτεία την αναγκαιότητα αναγνώρισης της κοινωνικής προσφοράς του καλλιτέχνη).

Επιβάλλεται κοινή συνάντηση συναρμοδίων Υπουργείων και ΥΠΠΟ για να διερευνηθεί αν το ΥΠΠΟ προτίθεται να προβεί σε τέτοια επιχορήγηση, δεδομένου ότι επιδιώκεται να διατηρηθούν και οι τιμητικές συντάξεις. (επειδή διατηρούνται οι τιμητικές συντάξεις και στηρίζομαστε στην επιχορήγηση του ΥΠΠΟ).

γ. Φόρους υπέρ τρίτων (βλέπε πόρους Δ' Ζαβγ)

δ. Ένα ποσοστό από την προβλεπόμενη εισφορά επί των εσόδων από καλλιτεχνικές υπηρεσίες αυτοτελώς απασχολούμενων καλλιτεχνών, ή από μισθωτές υπηρεσίες καλλιτεχνών. (να εξετασθεί και ποσοστό επί της εισφοράς εργοδότη).

Η βασική σύνταξη είναι ενιαία για όλα τα μέλη του ΕΕΤΕ.

Για κάθε εικαστικό, η βασική σύνταξη θα προσαυξάνεται με βάση τους παρακάτω δείκτες:

α. Χρόνος εγγραφής στο ΕΕΤΕ

β. Εισφορές των καλλιτεχνών

Η εισφορά θα είναι ποσοστό επί των εσόδων από καλλιτεχνικές υπηρεσίες (ΔΠΥ) που θα προκύπτουν από την φορολογική δήλωση (πρόβλεψη για αύξηση του ήδη υπάρχοντος ποσοστού 2%) ή από μισθωτές υπηρεσίες (με το σκεπτικό ότι το ποσοστό της εισφοράς που παρακρατείται από τον καλλιτέχνη που εργάζεται στο Δημόσιο, Τράπεζες, Ιδιωτικό Τομέα για την ασφάλισή του στον αντίστοιχο φορέα ασφάλισης, θα κατατίθεται μαζί με την εισφορά του εργοδότη - αναφέρεται στη συνέχεια στην παρ. στ, γ) στο ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης των εικαστικών μελών του ΕΕΤΕ.

γ. Εισφορές εργοδότη και τελικού καταναλωτή

γ.α. Η εισφορά εργοδοτών των με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή υπαλλήλων Δημοσίου ή Τραπεζών εικαστικών καλλιτεχνών, που αυτή τη στιγμή καταβάλλεται στον αντίστοιχο φορέα ασφάλισης, θα καταβάλλεται στο ενιαίο Ταμείο ασφάλισης των εικαστικών καλλιτεχνών μελών του ΕΕΤΕ. (2^η πρόταση επιλογής φορέα αν ισχύει η διαδοχική ασφάλιση).

Σημ. Διερευνάται τυχόν ύπαρξη αντισυνταγματικότητας λόγω της υποχρεωτικής ασφάλισης σε ένα Ταμείο.

Είναι ζήτημα κατά πόσον οι εισφορές ασφαλισμένου εργοδότη επιτρέπεται να αποτελούν πόρο για την βασική σύνταξη των καλλιτεχνών. Πρέπει λοιπόν να διεκδικηθεί και προβλεφθεί ρητά στον Νόμο για την ασφάλιση των εικαστικών του ΕΕΤΕ στα πλαίσια κοινωνικής αλληλεγγύης κ.λ.π.

γ. β) Εισφορά τελικού καταναλωτή (ΝΠΔΔ, Εκκλησία, Δήμοι, Ιδιώτες) : (Βλέπε Νόμο 1597/86 περί Κινηματογράφου, από επιστροφή φόρου 1% στο Ταμείο Αρωγής Κινηματογραφιστών).

Με επικόλληση επισήματος από τον πωλητή (καλλιτέχνη ή ενδιάμεσο) στο Δ.Π.Υ. που κόβει προς τον τελικό καταναλωτή, με επιβάρυνση του καταναλωτή θα επικολλάται μισό στο ένα διπλότυπο, μισό στο άλλο).

Η πρόταση για την φορολογική ελάφρυνση του καταναλωτή με την αγορά έργων τέχνης είναι κίνητρο ώστε να δηλώνονται με αποδεικτικά στοιχεία (ΔΠΥ) όλες οι αγορές.

Δ. Πόροι του Ασφαλιστικού φορέα

1. Η προβλεπόμενη από τον Ν. 2084/ 92 συμμετοχή του Κράτους στην κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων .
2. Επιχορήγηση ΥΠΠΟ
3. Φόροι υπέρ τρίτων , δηλαδή :

α .Καλλιτεχνόσημα που θα προβλεφθούν για τις Δημόσιες Εκθέσεις , Μουσεία, Πινακοθήκες, Μοναστήρια (σύγχρονη αιογραφία)

β. Ταμείο Αρχαιολογικών πόρων – Πινακοθήκη – Μουσεία:

Ένα ποσοστό επί των πωλήσεων σε ανάτυπα εικαστικών έργων παλαιών και συγχρόνων (σλάιτς, κατάλογοι κ.λ.π.)

γ. Εισφορά ενδιάμεσου εμπόρου: Galleries, έμποροι πινάκων τέχνης , πράκτορες της αγοράς τέχνης.

Η εισφορά παρακρατείται βάσει της φορολογικής του δήλωσης από μεσολάβηση σε πώληση έργων τέχνης.

(Στην Γερμανία ψηφίστηκε το 1981 Νόμος για την κοινωνική ασφάλιση των καλλιτεχνών που τέθηκε σε ισχύ από την 1.1.1983. Βάσει του Νόμου αυτού οι καλλιτέχνες σήμερα δεν πληρώνουν παρά το 50 % της συνολικής εισφοράς. Η εργοδοτική πλευρά -πράκτορες της αγοράς τέχνης , ειδικοί στον τομέα της διαδόσεως , Galleries , έμποροι πινάκων και μουσεία – καταβάλλει τα 2/3 αντίστοιχα της εργοδοτικής εισφοράς, δηλαδή τα 2/3/ του υπολοίπου 50% της συνολικής εισφοράς, ενώ το υπόλοιπο το Κράτος.

4. Οι εισφορές των καλλιτεχνών (βλ. Γ2β)
5. Οι εισφορές εργοδότη και τελικού καταναλωτή (βλ. Γ2γ)

Ε. Παροχές

1. α. Βασική σύνταξη για όλους τους ασφαλισμένους του Ταμείου που θα προέρχεται από πόρους Δ1, 2, 3 α , β.
β. Προσαύξηση της σύνταξης με βάση τους παρακάτω δείκτες:
βα) Χρόνος εγγραφής στο ΕΕΤΕ.
ββ) Πόροι Δ4 και 5.
2. Ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη .
3. Εφ'άπαξ παροχή ποσού κατά τη συνταξιοδότηση του καλλιτέχνη , που θα προέρχεται από τα ποσοστά πάνω σ'όλους τους προηγούμενους φόρους .Οι παραπάνω παροχές δεν μπορούν να είναι κατώτερες των παροχών που απολαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί Μέσης Δημόσιας Εκπαίδευσης.
Η φιλοσοφία στο νέο ασφαλιστικό καθεστώς είναι ότι για την παροχή του εφ'άπαξ βοηθήματος , η συνολική εισφορά ασφάλισης βαρύνει αποκλειστικά τον ασφαλισμένο.
Θα πρέπει να διεκδικηθεί η συμμετοχή της εισφοράς και από τους λοιπούς προβλεπόμενους παραπάνω πόρους.

Είναι έργο αναλογιστή να καθοριστεί το υψος της βασικής σύνταξης και οι προσαυξήσεις ανάλογα με τους δείκτες καθώς και το εφ'άπαξ βοήθημα για να αποφασιστεί αν οι παραπάνω προτάσεις είναι τελικά συμφέρουσες για τον ασφαλισμένο.

Για την μελέτη των μεταβατικών διατάξεων είναι επίσης απαραίτητη η συνεργασία με αναλογιστή προκειμένου να βρεθεί ο τρόπος και ο χρόνος μεταφοράς των ασφαλιστικών εισφορών των ήδη εργαζομένων καλλιτεχνών ασφαλισμένων σε άλλα Ταμεία , στον ενιαίο ασφαλιστικό φορέα του ΕΕΤΕ ώστε να μη χαθούν τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την μέχρι τώρα ασφάλισή τους.

Βασικό αίτημα -Αναλογιστής
-Πολιτική βούληση

Με εκτίμηση
Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος

Η Γενική Γραμματέας

Εύα Μελά

Κατερίνα Χατζή